

IWUGHARI MGBIDI AHU

Nehemaia 2:9-20; 4:1-23; 6:1-16.

IHEQMUMU 446

Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: "The ọ bụla unu nême, nälunu ọlu site na nkpurụ-obi-unu, dị ka unu nälurụ Onye-nwe-ayị ọlu, ọ bugh kwa madụ" (Ndi Kologosi 3:23).

Ilaghachi Na Jerusalem

N'ikpeazu Nehemaia jeruru Jerusalem, bù obodo nke Chineke roputaworo nye ndị Ya ife Ya ofufè. Anyị chetara na Nehemaia ekpewo ekpere banyere obodo a, Chineke azawo kwa ekpere ya site n'inye ya ohere ilaghachi. Eze enyewo Nehemaia ịnyanya na ụṣụ ndị agha ka ha soro ya jee. O jidewo kwa akwukwɔzi eze dere bù nke nyere ya ohere igafe ala niile dị n'ofe osimiri.

Náání ihe ntà ka anyị matara banyere ijé nke Nehemaia, ma anyị matara na mgbe mmadu ọ bụla naebu ọlu nke Onyenweanyị n'obi ọ na adị ka o chefuru iheike na ike ọgwugwu niile nke ogologo njem. Nehemaia nwere mkpebi n'obi ya iluru Onyenweanyị otù ọlu pütara ihē. Náarughịuka, obi tørø ya ụtø ka ugboala ya naerute nso Jerusalem na Ulouuku ọhhụ ahụ nke ewuru siteri na mgbe adoqorø ndị Ju n'agha.

Njèm Abalị

Mgbe ụboghị ato gafesiri Nehemaia malitere ọlu ya. N'abali, ya na ndị enyi ya olenaoe pürü na nzuzo ka o wee hụ ọnodụ nke mgbidi obodo ahụ. Anaemechi ọnụzqama nke obodo ahụ náabali niile, ma ugbu a akwatuwo mgbidi suree kwa ọnụzqama ya n'okwu.

Nehemaia sitere n'ọnụzqama nke ndagwurugwu puo n'obodo wee gbagharịa obodo ahụ gburugburu. O hụru na ọ di dika akukọ ahụ ọ nuworo. N'otù ebe, na mmiriiyi Gaihon, ọtụtụ ahijịa kposara n'ebe ahụ na ịnyanya apughi igafe. Tupu ya alaghachi n'obodo, Nehemaia gabigara mmiriiyi Kidron wee site n'elu otu ugwu lee mgbidi Jerusalem anya. Náarughịuka ihe Nehemaia hụru wutere ya nkeukwu. Mgbe ọtụtụ arọ gasiri, Jisos guzokwara n'elu otù ugwu ntà wee lee obodo ahụ anya. Jisos kwaara ndị bi n'obodo ahụ ákwá n'ihi na ha jụrụ Ya na nzoputa Ya (Luk 19:41-44). Jisos agwawo ndị ahụ na obodo ahu gaatqborø n'efu. O siri: "Otutu mgbe ole ka M'chørø ịchikọ ụmụ gi, ọbụna dika nnekuočkuk nachikọ ụmụ ya n'okpuru nku-ya abụa, ma unu achogh!" (Matiu 23:37). O bụ kwa otu mmiriiyi Kidron a ka Jisos na ndị náeso uzø Ya gabigara mgbe ha naaga Getsemane ebe araara Jisos nye (Jon 18:1).

Mkwekorị ta

O dighị otu nime ndịsi matara àtùmààtụ maqbụ njem nke Nehemaia jere n'abalị. O kpokötara ndịsi niile nke ndị Ju. O chetaara ha mbibi na ọnodụ ojoo nke ha nō nime ya. Nehemaia kpalikwara ha ilu ọlu. O siri, "Bianụ ka ayị wue mgbidi Jerusalem." Ọlu nke a karịri nke otu onye gaalụ. Nehemaia gwara ha otu Chineke siworo nonyere ya na otu eze siworo nye ya ohere na inye aka. Ụdị mmuq ahụ dì nime Nehemaia bakwara nime ndị ahụ ha wee jikere isonye ya n'olụ ahụ. Ha siri, "Ka ayị bilie lụa mgbidi."

Ahị hị a

Mgbe ụfodụ ọ naabụ ihe dì mma mmadu ileru anya á ndụ ya wee ghota ọnodụ ya. Onyemmehie aghaghị ibuuzo ghota ọnodụ mmehie tupu ọ gaahụta mkpà ọ dì ya ikpoku Chineke maka mgbaghara. O bürü na mmadu enweghi mmetuta na mgbidi nke imemmụo ya ebibisiwo na ndụ ya juputakwara n'ahijịa, ọlee otu ọ gaesi mata ọbụna mkpà nke ibindu n'uzo dì ọcha, dì kwa nsø di? I leghariwo mgbidi nke imemmụo gi anya? Mmehie na nlefuruanya ọ kwatusiwo ya wee mee ka ahijịa kpokota? O bürü otu ahụ, ka okwu nke ndị nke Chineke a kpalie gi ka i mee ihe banyere ya: "Bianụ ka ayị wue mgbidi."

Na mbụ, ihe niile naeweta mgbochi ka anaaghaghị iwepu n'uzo: mmehie, ikpoasi, obi ojoo, ugħa, mpako, eziomume nke onweonye, na ihe ọ bụla ọzq gaeme ka i wezugha onwegi n'ebi Chineke nō. Ka mmadu naekpekpere, náechègharị náekwputa kwa mmehie ya niile, Obara Jisos gaehichapụ ahijịa niile ahụ. Mgbe mmadu doziri uzø ya, mezie kwa ihe niile náadighị mma o mere na mgbe garaaga, owuwu mgbidi ahụ amalitewori.

Mmegide

Mgbe ndị nke Chineke malitere ịlụ ezi ọlụ, ekwensu naagbalị igbochi ha. N'oge a, mgbe Umụ Israel malitere iwughari mgbidi ahụ, Sanbalat na Tobaia bù ndịndú nke ndị náemegide ha. Na mbụ iwe were ha na ahụrụ onye ọ bụla gaenyere Umụ Israel aka. Ha chíri ha ọchị n'ikwaemò na okwu ojọq. Ha sıri, “Gịnị ka ndị Ju ndị nātā arụ nēme?” Ha kwara ndị Ju emò wee sị na mgbidi ahụ esighi ike, ọ bụrụ na nkita ọhịa arigo ya na ọ gaenwe ike ikwada ya.

Ilukota Ọlụ

Umụ Israel nōgidere n'iwu mgbidi ahụ, náasi, “Chineke nke elu-igwe, Ya onwe ya gēme ka ihe gara ayị nke ọma.” Ezinaulo ọ bụla ka enyere օkè nke mgbidi ahụ ha gaewu. Ha lusirị ọlụ ike, mgbe náadighịanya ha wee lükota mgbidi ahụ rue nkera ya, “n'ihi na ndi-Ju nwere obi ịlụ ọlụ.”

N'iwú maka ebighiebi ndị nke Chineke aghaghị ilukota ọlụ náenyekwara ibe ha aka. Ha aghaghị inwe ihe ha bu n'obi dị n'iru ha, na obi ịlụolụ. Pöl kuziri na anyị bụ ndị ha na Onyenweanyị “nälükọ ọlụ” (2 Ndi Kɔrint 6:1). Ọ kowara na anyị nile bụ ihe dị n'otù arụ, otù akụkụ apughị kwa ikwu na akụkụ nkeożo adighị ya mkpà (I Ndi Kɔrint 12:18-21). Mgbe Pöl naakowa ilukota ọlụ, ọ sıri na Okwu Chineke dị ka mkpuru, sị, “Mu onwem kuru osisi, Apolos kwosara ya miri; ma ọ bụ Chineke nēme ka ọ nāba ụba” (I Ndi Kɔrint 3:6).

Ichéñché Na Ikpeekpere

Ichijochị nke onyeiro egbochighị ọlụ Chineke. Sanbalat na Tobaia malitere ịtụ àtùmààtụ otú ha gaesi megide Umụ Israel site n'iluso ha ọgụ. Ma Umụ Israel kperekpere “guzo ndịnche.” Ha ekpeghị náání ekpere maka inyeaka Chineke kama ha mekwara ihe ha kwestirị ime.

Jisọs gwara ndị náesouzọ Ya ka ha náechéñché náekpe kwa ekpere ka ha ghara ịdaba n'ọnwụnwa (Matiu 26:41). Pöl Onyeozi doro ụmụmmadụ akanantị sị “nānogidesinu ike n'ekpere-unu, nāmukwanụ anya nime ya n'ikele ekele” (Ndi Koloṣi 4:2). Agwara umụ Chineke sị, “Nēchenu nche, nēguzosinu ike n'okwukwe-unu, bùrunụ ndikom, nādinụ ike” (I Ndi Kɔrint 16:13).

Agbamume

Ufodụ nime ndị ahụ dara mba n'obi. Ha nṣụrụ àtùmààtụ nke ndịiro. Ike gwurụ ha ka ha naele ọlụ niile ahụ: ahịhịa agaekpofu na mgbidi agaewu. Ndị agbataobi ha gbara ha ume, náasi, “Unu atụla egwu ... chetaṇụ Onye-nwe-ayị.” Otutu mgbe anyị pürü ikwu otù okwu ịgba ndị agbataobi anyị ume. Anyị pürü iji Okwu Chineke nyere ha aka. Chineke kwere mkwà sị, “Atụla egwu ... M'gāgba gi ume” (Aisaia 41:10) na, “gi ka M'gānonyere” (Aisaia 43:2).

Ndị nke Chineke lụrụolụ ọtụtụ ogologo hour, “site na chi ọbụbọ rue mgbe kpakpando pütara.” Ha lükötara ọlụ, ufodụ naechéñché, jikere ịlụ ọgụ, mgbe ndịożo naewu mgbidi. Ndị náebu ibu na ndị náewu mgbidi lükötara ọlụ. “Nwoke ọ bụla nēwere otù aka ya lụ ọlụ n'ijé-ozi ahụ, ma otù aka ya nēji iheagha ya.” Ha sıri, “Chineke-ayị gēburu ayị agha,” O mekwara ya.

Alüşi rị Ọlụ Ahụ

Alüşirị mgbidi ahụ n'ubochi iri ise na abụo (52), náagbanyeghi mmegide nke Sanbalat na Tobaia na ụzo aghugho ha niile. Chineke nyeere Umụ Israel na ndịndú ha aka. Ha niile lükötara ọlụ n'ihi otù ihe -- ọlụ Chineke. Ha lusirị ọlụ ha maliteworo, ndị ahụ wee “mara na esitere n'aka Chineke-ayị jee ozi a.”

AJUJU DỊ ICHEICHE

1. Gịnị mere Nehemaia ji chọq ịlaghachi na Jerusalem?
2. Gịnị ka ọ hụrụ mgbe ọ na-agba obodo ahụ gburugburu?
3. Gịnị mere Nehemaia ji rịo ndị ahụ ka ha nye aka?
4. Tupu amalite iwu mgbidi ahụ, gịnị ka agaebu ụzọ mee?
5. Ölee ndịkom abụo bù ndịndú ndị náemegide Nehemaia?
6. Ölee otù ha si gbalịa ime ka Umụ Israel daa mba?
7. Gịnị mere Umụ Israel ji “Guzo ndị-nche”?
8. Onye lụrụ Umụ Israel ọgụ?
9. Oge ra ańaa ka o were ha iji wusịa mgbidi ahụ?
10. Kpọq aha ihe ato mere Umụ Israel ji nwee ọgan’ịru n'iwu mgbidi ahụ?